МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено
На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри _____ проф. С.Л. Грабовська

Силабус з навчальної дисципліни

ПП1.3.05 «Робота шкільного психолога з батьками», що викладається в межах ОПП 05 – соціальні та поведінкові науки

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності _____ 053 – психологія _____

2018 рік вступу

Львів 2021 р.

Назва курсу	Робота шкільного психолога з батьками
Адреса викладання курсу	Львівський національний факультет імені Івана Франка, філософський факультет, кафедра психології, вул. Коперніка 3, м.Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки, 053 Психологія
Викладачі курсу	Кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету Стельмащук Христина Романівна
Контактна інформація викладачів	Khrystyna.Stelmashchuk@lnu.edu.ua http://filos.lnu.edu.ua/employee/stelmaschuk-hrystyna-romanivna
Консультації по курсу відбуваються	Очні консультації в день проведення практичних занять
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-psycology
Інформація про курс	Дисципліна «Робота шкільного психолога» є нормативною навчальною дисципліною із циклу професійної і практичної підготовки за спеціалізацією «Педагогічна психологія» з спеціальності 053- психологія для освітньо-професійної програми «Психологія» (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається сьомому семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Програмою курсу «Робота шкільного психолога з батьками» для студентів спеціальності психологія передбачено: розкриття широкого кола питань, які стосуються характеристики сім'ї як інституту виховання і соціалізації особистості; аналіз проблем сучасної сім'ї, особливостей психолого-педагогічного супроводу батьківства; характеристика змісту роботи шкільного психолога з різного типу сім'ями; опрацювання практичних матеріалів для роботи з батьками (діагностичні методики, анкети, опитувальники, зразки тренінгів, тематика зустрічей з батьками, тощо).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів знань про специфіку роботи психолога з батьками й педагогічними працівниками та набуття студентами професійних навичок роботи практичного психолога в закладах освіти.

Література для вивчення дисципліни	**Основна**
	1. Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с.
	2. Бугаєць Н.А., Трубавіна І.М. Теорія і практика взаємодії сім'ї та школи. – Х.: ХДПУ, 2001. – 102 с.
	3. Винникот Д. В. Разговор с родителями / Д. В. Винникот. - М. : Независимая фирма "Класс, 2007. - 112 с.
	4. Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с.
	5. Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с.
	6. Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.
	7. Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.
	8. Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с.
	9. Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків : навчальнометодичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с
	10. Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А.А. Марушкевич, В.Г. Постовий, Т.Ф. Алексеєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215 с.
	11. Співпраця вчителя з батьками / О.М. Коберник, Л.К. Мотрич. – К.: Науковий світ, 2002. – 86 с.
	12. Теслюк П.Ю. Робота практичного психолога з батьками – К.: Шкільний світ, 2014 – 112 с.
	Допоміжна
	1. Байярд Р.Т., Байярд Д. Запитання, які непокоять батьків.: (Психологи відповідають) // Завуч. – 2000. - № 17-18 (59-60). – С. 16-17.
	2. Бессонова Т.П. Особенности развития ребенка в неблагополучной семье // Практична психологія і соціальна робота. - 2002. – №1. – С.39-42.
	3. Бех І.Д. Виховання особистості. Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
	4. Бріш К. Г. Розлади прив'язаності : від теорії до терапії : посібник / К. Г. Бріш. - Львів, 2012. - 314 с.
	5. Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с.

	6. Дереклєєва Н. Батьківські збори у 5 класі Поліщук В.М. Психологічна готовність вчителя до праці в школі // Психолог. – 2002. - №10. – С. 31-32. 7. Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.
Тривалість курсу	150 год.
Обсяг курсу	150 годин аудиторних занять. З них 28 лекційних години, 28 години практично-семінарських занять та 94 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	*Курс формує такі загальні (ЗК) та фахові компетентності (ФК):* ЗК 1. Знання сучасних філософських, психологічних, культурологічних та політологічних концепцій. ЗК 3. Здатність до застосування знань для розроблення проектів, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику. ЗК 6. Уміння ініціювати інноваційні комплексні проекти, брати на себе соціальну відповідальність за їхні результати. ЗК 7. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя. ФК 1. Знання закономірностей та механізмів функціонування психічних феноменів на рівні індивідів і спільнот. ФК 3. Знання прийомів і технік вивчення психіки та впливу на психіку. ФК 5. Використання засобів психологічної просвіти і фахової психологічної підготовки. ФК 7. Критичний аналіз та оцінка психологічних аспектів функціонування індивідів та спільнот на мікро- та макрорівнях соціальної реальності. ФК 8. Знаходження оптимальних шляхів конструктивного розв'язання наукових і прикладних проблем людської діяльності. ФК 9. Вміння адекватно оцінювати свій фаховий рівень. ФК 11. Здатність брати на себе соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень. ФК 12. Здатність здійснювати фаховий психологічний вплив на інших. *Програмні результи навчання (ПРН), на досягнення яких спрямоване вивчення курсу:* ПРН 3. Володіння українською літературною і науковою мовою, поняттям наукового тексту; формування основних навичок публічного виступу і самопрезентації з урахуванням власних психологічних особливостей. ПРН 8. Вміння адекватно застосовувати математичні методи та робити математично і психологічно грамотну інтерпретацію отриманих статистичних результатів; здатність вдосконалювати навички та розширювати застосування математико-статистичних методів ЕОМ у фаховій психологічній діяльності. ПРН 10. Знання та розуміння провідних психологічних концепцій та новітніх теорій особистості; здатність критично аналізувати психологічні концепції, оцінювати і синтезувати нові ідеї у процесі дискусій. ПРН 12. Знання основних категорій психології, сутності свідомої та несвідомої сфери психіки людини, сучасний концепцій особистості; вміння діагностувати психічні процеси, мотиваційну сфери особистості, темперамент, характер, здібності і надавати практичні рекомендації щодо подолання несприятливих станів психіки; оволодіння комунікативними уміннями і навичками, потрібними для організації просвітницької роботи щодо основних понять, задач та можливостей психології як науки. ПРН 13. Вміння практично застосовувати у спілкуванні та аналізі ситуацій соціальної взаємодії знання про соціальну перцепцію, стилі поведінки в конфлікті, процедури розв'язання конфліктів, закономірності та особливості ґендерного розвитку особистості. ПРН 19. Знання про сутність та практичні можливості психологічного консультування, психокорекції та психотерапії; вміння застосовувати знання про групову динаміку у роботі з навчальними групами, групами у соціально-психологічному тренінгу та робочими колективами; здатність до вдосконалення практичних вмінь та навичок шляхом аналізу свого професійного досвіду, отримання зворотного зв'язку від клієнтів та колег.
Ключові слова	Зміст роботи шкільного психолога з батьками, форми роботи шкільного психолога з батьками, виховання, шкільний психолог, організація роботи з батьками
Формат курсу	Очний.
Теми	Запропоновано у Таблиці 1.
Підсумковий контроль, форма	Заліковий контроль в кінці курсу.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Загальна психологія», «Психодіагностика», «Вікова психологія», «Диференційна психологія ».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання будуть проводитися лекції з супроводом у вигляді презентацій. Практичні заняття проводяться як у формі дискусій, так і у вигляді виконання групових завдань, аналізу кейсів.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • семінарські заняття: 70% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 70. • модульний контроль: 30% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 30. Підсумкова максимальна кількість балів 100. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт. Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюються в діапазоні від 0 до 5 балів): 5 балів - завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни. 0 балів - завдання не виконане. Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, системність, логічна послідовність, вміння формулювати цілісність, висновки. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі семінарсько-практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів завдань передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. **Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.**
Питання до заліку.	1. Необхідність і значення сімейного виховання дітей. Природні виховні можливості і виховні обов'язки сім'ї. Принципи сімейного виховання дітей. 2. Вивчення сім'ї – необхідна умова співпраці шкільного психолога з батьками. Методи вивчення сім'ї. Дотримання вимог і принципів «Етичного кодексу психолога» при вивченні сім'ї. 3. Зміст роботи шкільного психолога з батьками учнів згідно з правами і обов'язками, визначеними Законом України «Про загальну середню освіту». 4. Сучасна сім'я. Види, типи сім'ї. Соціально-економічні та психолого-педагогічні проблеми сучасної сім'ї. Проблеми сімейних відносин батьки-діти за Р. Дрейкусом. 5. Умови успішного виховання дітей в сім'ї. Типові помилки виховання дітей в сучасній сім'ї. Показники неправильної батьківської поведінки (Е.Г. Ейдеміллер, Леонгард). Їх причини. 6. Залежна поведінка дітей як одна із проблем сімейного виховання. Форми прояву, причини і наслідки (за Сірсом). Рекомендації і поради практичного психолога таким сім'ям. 7. Помилки сімейного виховання: причини, типи помилок, їх характеристика, рекомендації для запобігання. 8. Форми роботи шкільного психолога з батьками. Їх види, зміст, доцільність. Місце різних форм роботи з батьками в режимі дня шкільного психолога. 9. Індивідуальні форми як один із видів роботи. Місце індивідуальних форм роботи з батьками у практиці роботи психолога школи. 10. Форми роботи психолога з сім'ями, що мають проблемних дітей та дітей з особливими освітніми потребами. Дотримання «Етичного кодексу психолога» при проведенні форм роботи з батьками. 11. Групові форми роботи шкільного психолога з батьками, їх характеристика. Л.А. Петровська, А.С. Співаковська, А.Я. Варга, А.І. Захаров про ефективність групових форм роботи. 12. З досвіду використання групових форм роботи з батьками в зарубіжній практиці. Адлеріанський напрям. Методи, способи і форми роботи з батьками і дітьми. Праця А. Адлера «Виховання батьків».

	13. Психопрофілактична і просвітницька робота шкільного психолога у навчальнх закадах різного типу. Форми і види цієї роботи. 14. Робота шкільного психолога з сім'ями з профілактики наркоманії, алкоголізму, токсикоманії та ін. Залучення батьків до даного виду профілактичної роботи. 15. Психодіагностичні методики та їх застосування під час проведення консультацій: місце, час, доцільність. 16. Опитувальники та їх застосування під час консультації: місце, ситуація, доцільність. 17. Методика застосування «включеного спостереження» під час консультації. 18. Методика організації та проведення зустрічей за «круглим столом». 19. Інформування батьків про роботу шкільного психолога як одна із умов співпраці. Час і місце проведення роботи з батьками в режимі дня психолога. Форми запрошення батьків до психолога школи. 20. Інноваційні форми роботи з батьками в установах освіти. Роль та місце психолога в їх проведенні. 21. Особливості роботи з батьками учнів в школах нового типу. 22. Кабінет психолога школи. Сектор «Робота з батьками», його зміст, наповнення. 23. Облік різних видів роботи практичного психолога з батьками. Види і форми обліку, його результативність. Вплив результативності обліку на подальше планування роботи. 24. План роботи шкільного психолога, структура плану. Розділ «Робота з батьками» – складова частина плану роботи психолога школи. Зміст даного розділу. 25. План вивчення сім'ї. Специфіка, деталізація і корекція плану в залежності від типу сім'ї. Способи формування висновків.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Таблиця 1.

Тиждень	Тема,	Форма діяльності	Література	Завдання, год	Термін виконання
1	***Сім'я – явище культурно-історичне та соціально-психологічне. Сім'я – інститут виховання та соціалізації дитини***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А.А. Марушкевич, В.Г. Постовий, Т.Ф. Алексеєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215 с.		1 навчальний тиждень
	Характерні ознаки для традиційної сім`ї. Модель модернізованої сім'ї. Фази розвитку сім'ї. Типології сімей (за ступенем включення членів родини в сімейні стосунки, за характером психологічної й ціннісно-орієнтаційної єдності, за ознакою комунікативних установок членів родини, за кількістю і характером комунікативних зв'язків, за характером розподілу влади, в залежності від адаптивних ресурсів сім'ї та її здатності пристосовуватися до мінливості умов життя). Характеристики психологічних типів сім'ї за М. Арутюнян. Основні функції сім'ї. Завдання, які стоять перед сім'єю. Виховний потенціал сім'ї. Аналіз сімей з різним рівнем виховного потенціалу. Вимоги та правила сімейного виховання. Фактори виховання	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	

2	***Соціально-історична зумовленість ставлення у сім'ї до дітей. Проблеми сучасної сім'ї***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А.А. Марушкевич, В.Г. Постовий, Т.Ф. Алексеєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215 с.		2 навчальний тиждень
	Історично зумовлені стилі ставлення до дитини за Л. Демоз (інфантицид, відчуження, амбівалентність, нав'язливість, соціалізація, допомога). Різні типи взаємодії між батьками та дітьми у культурно-історичному контексті. Культурно-історичні особливості сімейних стосунків в Україні. Особливості української сім'ї. Ознаки властиві сучасній українській сім'ї. Актуальні психолого-педагогічні проблеми сім'ї	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів, укласти схему рекомендацій та порад проблемним сім'ям.	
3	***Особистісна зрілість батьків як чинник виховання дітей.***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Винникот Д. В. Разговор с родителями / Д. В. Винникот. - М. : Независимая фирма "Класс, 2007. - 112 с. 3.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 4.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 5.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с. 6 Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків : навчальнометодичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с 7.Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А.А. Марушкевич, В.Г. Постовий, Т.Ф. Алексеєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215 с.		3 навчальний тиждень
	Критерії особистісної зрілості. Характеристика особистісної зрілості за П. Якобсон. Соціальна зрілість (громадянська, моральна, естетична). Психологічна зрілість. Риси психологічно зрілої особистості. Особистісна зрілість батьків є найважливішим чинником сімейного виховання. Передумови особистісної зрілості бітьків. Компоненти структури особистісної зрілості батьків.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	
4	***Специфіка материнської і батьківської любові***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Винникот Д. В. Разговор с родителями / Д. В. Винникот. -		4 навчальний тиждень
	Специфіка материнської і батьківської любові. Етапи розвитку материнської любові.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка	

	Особливості батьківської любові. Сутність материнської і батьківської любові.		М. : Независимая фирма "Класс, 2007. - 112 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4. Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків : навчальнометодичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с 5.Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А.А. Марушкевич, В.Г. Постовий, Т.Ф. Алексеєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215 с.	індивідуальних виступів	
5	***Методи виховного впливу на дитину в сім'ї. Стилі і типи сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2. Винникот Д. В. Разговор с родителями / Д. В. Винникот. - М. : Независимая фирма "Класс, 2007. - 112 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с. 5.Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків : навчальнометодичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с 6. Бессонова Т.П. Особенности развития ребенка в неблагополучной семье // Практична психологія і соціальна робота. - 2002. – №1. – С.39-42. 7.Бріш К. Г. Розлади прив'язаності : від теорії до терапії : посібник / К. Г. Бріш. - Львів, 2012. - 314 с.		5 навчальний тиждень
	Характеристика методів сімейного виховання. Специфіка використання методів виховання дітей у сім'ї. Умови сімейного виховання Стилі і типи сімейного виховання. Класифікація стилів виховання дитини в сім'ї. Форми дитячо-батьківських взаємин. Типів батьківської любові (за А. Співаковською). Різновиди спотвореної батьківської любові (за В. Сухомлинським).	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	
6	***Продовження теми: Методи виховного впливу на дитину в сім'ї. Стилі і типи сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2. Винникот Д. В. Разговор с родителями / Д. В. Винникот. - М. : Независимая фирма "Класс, 2007. - 112 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.		6 навчальний тиждень
	Типи неправильного сімейного виховання. Вплив поведінки і неправильного стилю виховання батьків на формування різних форм залежної поведінки дітей. Виховання по типу «кумира» сім'ї». Виховання «за типом Попелюшки». «Жорстке виховання» .Виховання в умовах підвищеної	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	

	моральної відповідальності. Правила ефективного сімейного виховання.		5.Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків : навчальнометодичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с 6. Бессонова Т.П. Особенности развития ребенка в неблагополучной семье // Практична психологія і соціальна робота. - 2002. – №1. – С.39-42. 7.Бріш К. Г. Розлади прив'язаності : від теорії до терапії : посібник / К. Г. Бріш. - Львів, 2012. - 314 с.		
7	***Особливості соціалізації дитини в сім'ях різного типу***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Радчук Г.К., Тіунова О.В. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків : навчальнометодичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с 5.Родинна педагогіка: Навчально-методичний посібник / А.А. Марушкевич, В.Г. Постовий, Т.Ф. Алексеєнко. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 215 с. 6.Байярд Р.Т., Байярд Д. Запитання, які непокоять батьків.: (Психологи відповідають) // Завуч. – 2000. - № 17-18 (59-60). – С. 16-17. 7.Бессонова Т.П. Особенности развития ребенка в неблагополучной семье // Практична психологія і соціальна робота. - 2002. – №1. – С.39-42. 8.Бех І.Д. Виховання особистості. Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.		7 навчальний тиждень
	Чинники, які впливають на соціалізацію дитини. Соціалізація дитини, яка має в родині братів і сестер.Особливості сімейного виховання у неповній сім'ї. Типи взаємин з дітьми у сім'ї без батька. Характеристика виховання батьком-одинаком. Специфіка соціалізації дитини в багатодітній родині. Виховання прийомних дітей. Діяльність батьків-вихователів у роботі з прийомними дітьми. Особливості виховання дітей в умовах дитячого будинку сімейного типу. Найбільш типовими питаннями в аспекті морально-емоційного виховання, з якими зіштовхуються практично всі батьки-вихователі.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів, надання рекомендацій і порад сім'ям, що мають обдарованих дітей та дітей з особливими потребами.	
8	***Освітні установи – середовище виховання батьків і дітей***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний		8 навчальний тиждень
	Психолого-педагогічна освіта батьків. Педагогічна культура батьків. Умовами, які забезпечують успішність процесу підвищення педагогічної культури	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	

	батьків. Характеристика груп батьків, які відповідають трьом рівням сформованості педагогічної культури. Нові тенденції у формах і підходах до психолого-педагогічної освіти батьків. Критерії, яким повинен відповідати освітній заклад, котрий впливає на рівень психолого-педагогічної культури батьків. Етапи організації взаємодії психолога навчального закладу і сім'ї. Аналіз взаємодії психологів з батьками в умовах закладу освіти (позитивні сторони та недоліки).		педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с.
			3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с.
			4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.
			5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.
			6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с.
			7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с.
			8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.		

9	***Психологічний супровід батьківства та моделі допомоги сім'ям***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с. 5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63. 6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с. 7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с. 8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з		9 навчальний тиждень
	Аналіз явища психологічного супроводу батьківства. Характеристика різних моделей допомоги сім'ї, які розрізняються за характером, завданнями. Педагогічна модель. Соціальна модель. Психологічна (психотерапевтична) модель. Діагностична модель. Медична модель.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	

			дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.		

10	***Зміст і напрями роботи шкільного психолога з батьками***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с.
			2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с.
			3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с.
			4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.
			5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.
			6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с.
			7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с.
			8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.
					10 навчальний тиждень

	Організація діяльності психолога у закладах освіти. Основні види діяльності шкільного психолога. План діяльності шкільного психолога. Вимоги, яких потрібно дотримуватись при плануванні. Основні напрями роботи шкільного психолога в установах освіти (психодіагностика, психокорекція, психологічне консультування, психопрофілактична та просвітницька робота)	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів, скласти план- схему підготовки до проведення індивідуальної консультації (проблемна дитина). Складання плану роботи на 1 рік, на 1 місяць для різного типу індивідуальних форм.	
11	***Зміст і напрями роботи шкільного психолога з батьками: Психодіагностика***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с. 4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с. 5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.		11 навчальний тиждень
	Форми психодіагностичного обстеження при роботі психолога з батьками (індивідуальна та групова). Переваги та недоліки індивідуального психодіагностичного обстеження. Переваги та недоліки групового психодіагностичного обстеження. Аналіз психодіагностичних методик, які може використовувати психолог у роботі з батьками учнів та школярами.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів, аналіз документації шкільного психолога	

			6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с. 7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с. 8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.		

12	***Зміст і напрями роботи шкільного психолога з батьками: Психокорекція та психологічне консультування***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с.
			2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с.
			3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с.
			4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.
			5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.
			6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с.
			7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с.
			8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.
					12 навчальний тиждень

	Ознаки психологічної корекції. Завдання психокорекції. Основні етапи психокорекції при роботі зі школярами. Принципи на яких ґрунтується психокорекційна робота. Психологічне консультування батьків. Особливості психологічного консультування батьків та дітей разом. Методи та прийоми, що використовуються у сімейному консультуванні.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів, групові і колективні форми роботи: планування різних форм, добір тематики для батьків різних вікових категорій та різних сімей.	
13	***Зміст і напрями роботи шкільного психолога з батьками: Профілактична та просвітницька робота***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с. 2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с. 3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с.		13 навчальний тиждень
	Напрями та форми психопрофілактичної роботи спрямованої на батьків учнів. Характеристика найбільш ефективних форм психопрофілактичної та просвітницької роботи. Виступи на батьківських	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	

	зборах, класу чи школи. Особливості роботи шкільного психолога в умовах інклюзивного освітнього простору.		4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.
			5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.
			6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с.
			7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с.
			8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.		

14	***Форми роботи шкільного психолога з батьками***	Лекція	1.Бородій Д.І., Корнят В.С. Робота шкільного психолога з батьками: навчально-методичний посібник. – Львів, «Растр-7», 2021. – 285 с.
			2.Горбач І.Д., Давискиба В.В., Пащенко М.І. Методика роботи з батьками: Навчальний посібник / Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини. – К.: Науковий світ, 2003. – 55 с.
			3.Гордон Т. Виховання без невдач / Томас Гордон. – Львів: Свічадо, 2011. – 336 с.
			4.Кравченко Т.В., Трубавіна І.М. Допомога батькам у вихованні дітей: Методичні рекомендації для соціальних працівників. – К., 2005. – 100 с.
			5.Пащенко М.І. Методика роботи з батьками (матеріали спецкурсу для студентів) // Практична психологія та соціальна робота, 2003. – № 9. – С. 53-63.
			6.Програма формування педагогічної культури батьків / за редакцією В.Г. Постового. – К.: ДЦССМ, 2003. – 108 с.
			7.Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. Організація роботи з батьками / Дем'янюк Т. Д., Ситник Г. І. - Рівне, 1997. - 78 с.
			8.Дуклеєва Н. Практичний додаток: (Психологічні поради батькам щодо спілкування з дітьми) // Завуч. – 2001. - № 3 (81). Вкладка. – С.6-8.
					14 навчальний тиждень

	Традиційні (індивідуальні, групові, колективні) та інноваційні форми роботи психолога з батьками дітей. Характеристика видів роботи шкільного психолога з батьками Індивідуальні форми роботи. Відвідування сім'ї. Аналіз схеми проведення із ознайомлення з умовами життя учня вдома. Індивідуальні консультації батьків. Групові форми роботи практичного психолога з батьками. Концепції та моделі взаємовідносин у системі «батьки – діти». День відкритих дверей для батьків. Психологічні лекторії. Виступи на зустрічах батьківського активу чи зборах. Робота з групою батьків, діти яких мають подібні проблеми. Психолого-педагогічні консиліуми.	Практ.		Опрацювання рекомендованої літератури, підготовка індивідуальних виступів	